

soukromého práva náležející býti trestním soudem po volném uvážení všech okolností nalezeno na peněžitou pokutu až do obnosu 5000 zl., kterou jest vyplatiti přímo poškozenému. Ti, kdož byli k zaplacení takovéto peněžité pokuty odsouzeni, ručí jako solidární dlužníci. Těchto ustanovení jest užití i tehdy, jestliže všeob. trestní zákonník určuje trest přísnější.

c) Dle §u 37 zák. ze dne 26. prosince 1895 č. 197 ř. z. o právu autorském k dílům literárním, obsahuje při odsouzení pro přečin dle §u 51 cit. z. náhrada škody nejen skutečnou a vlastní náhradu škody a náhradu ušlého zisku, nýbrž má soud zároveň dle volného uvážení všech okolností přiknouti poškozenému za utrpěné příkoří neb jiné osobní újmy přiměřený peněžní obnos.

VI. Ve příčině právních prostředků proti rozsudku první instance o soukromoprávních nárocích ciz. čl. Účastník soukromý. Tu jest připomenouti, že proti vynesnému rozsudku o nároku na náhradu škody při odsouzení pro přečin proti právu autorskému přísluší odvolání nejen obžalovanému, nýbrž oběma stranám (§ 57 al. 2 zák. ze dne 26. prosince r. 1895 č. 197 ř. z.). Nabyli-li trestní rozsudek vynesný o soukromoprávních nárocích, právní moci, jest soukromý účastník oprávněn žádati na soudu, jenž v první instanci rozhodoval, aby právní moc rozsudku uznána a na tomto vyznačena byla; tento nález má pak ten účinek, že lze za jeho exekuci bezprostředně u civilního soudu žádati (§ 373 tr. ř.). Nechce-li se soukromý účastník náhradou škody jemu trestním soudem prisouzenou spokojiti, je mu volno nastoupiti pořad práva civilního (§ 372 tr. ř.). K tomu účelu jest mu na žádost jeho povoliti nahlednutí ve spisy řízení trestního, jakož i vydání spisů těchto (§ 82 tr. ř.).

Nájemné nedobytné (odepsání daní).

Jestliže nájemné za budovu, která jest podrobena domovní dani činžovní nebo pětiprocentní dani z ryzího výtěžku činžovního, stane se zcela nebo částečně nedobytné, budiž k žádosti poplatného držitele budovy odepsána kvota domovní daně činžovní, vztažmo 50/0 daně z ryzího výtěžku činžovního, která podle předepsání připadá na nájemné, které stalo se nedobytné (§ 1. zák. ze dne 24. října 1896 č. 223 ř. z.).

I. Pojem.

Za nedobytné ve smyslu cit. zákona budiž pokládáno nájemné, které po uplynutí nájemného období, za které bylo dospělo (půl roku, čtvrt roku, měsíc), ještě není zapraveno a které také soudní exekucí nemohlo býti dobyto. Nedobytnost pokládá se za prokázanou, když soudní exekuce skutečně bez výsledku, vztažmo s nedostatečným výsledkem byla vykonána, nebo její vykonání od soudu vzhledem k § 4. zákona ze dne 10. června 1887, č. 74 ř. z. bylo uznáno za nepřípustné. Finanční úřad zemský může výjimečně podle úsudku svého povoliti odepsání daně také na základě jiných průvodních prostředků, prokáže-li se jimi způsobem nepochybným, že by vykonání exekuce musilo bez výsledku zůstatí z toho důvodu, protože po ruce není žádných předmětů exekučních nebo toliko takových, jejichž nedostatečnost jasně na jevo jde pro jejich malou hodnotu, pro zástavní práva jiným věřitelům k těmto předmětům již příslušející, nebo pro nároky, které jiné osoby na tyto předměty činí (§ 2 cit. z.).

II. Z odepsání daně jest vyloučeno nájemné, které mělo býti zapraveno od osob, které s držitelem domu až do čtvrtého stupně jsou pří-

buzny nebo sešvakřeny, nebo které jsou, nebo byly ve služebním poměru k držiteli domu (§ 3 cit. z.).

III. Nárok na odepsání daně budiž ku platnosti přiveden v 6 měsících po uplynutí činžovního období, za něž nájemné stalo se nedobytné, u úřadu daň vyměřujícího žádostí kolku prostou, ku které budte přiloženy pomůcky dokazující, že nájemné jest nedobytné (§ 4 cit. z.).

IV. Povinnost majitele domu.

Držitel domu jest zavázán, platy a jiné prospěchy, kterých se mu dostalo dodatečně na zadržené nájemné, za příčinou jehož žádal za odepsání daně, oznámiti úřadu daň vyměřujícímu ve 14 dnech po tom, co je obdržel. Pokud mezi tím již daň byla odepsána, má úřad daň vyměřující opět předepsati kvotu daně, která připadá na dodatečné zaplacení nebo na hodnotu peněžitou prospěchu jinakého (§ 5 cit. z.).

V. Tresty.

Jestliže by oznámení v § 5 řečené bylo opomenuto ve lhůtě předepsané, zakládá se tím zkrácení daně, za které držitel domu, vedle dodatečného předepsání daně, má zapraviti za trest celý obnos činže, který byl vymknul z předepsání daně, jakož i dvojnásobný až desateronásobný obnos daně příslušné. Týmž trestům, nehledíc k tomu, že bude snad potrestán podle obecného zákona trestního, jest podroben držitel domu, který na základě soudní exekuce toliko na oko bez výsledku vedené nebo na základě jiných falešných nebo v omyl uvádějících údajů vyloudí nebo pokusí se vylouditi odepsání daně (§ 6 cit. z.).

VI. Odměna udavače.

Tomu, jenž oznámí zkrácení daně, přísluší při platech a prospěších od něho oznámených celý obnos činže, který byl z předepsání daně vymknut a od držitele domu za trest zapraven (§ 7 cit. z.).

VII. Prostředky opravné.

Proti nařízením a rozhodnutím úřadu I. instance daň vyměřujícího na základě tohoto zákona učiněným může podán býti rekurs, k němuž vztahuje se zákon ze dne 19. března 1876, č. 28 ř. z. O takovýchto rekursech rozhoduje konečně finanční úřad zemský (§ 8 cit. z.).

Nákladnictva (těžírstva).

I. Pojem.

Nákladnictvo jest spolek založený za účelem dolování, při čemž ručí každý účastník jak za příspěvky ku provozování podniku (za příplatky), tak i za všechny jménem spolku vůči osobám třetím převzaté závazky jenom podílem svým na společném jmění (§ 138 hor. z.). Za starých dob pracoval horník ve svém důlu, jako rolník na své vlastní roli, v mezích velice těsných, po výtce sám nebo za přispění svých lidí. Výtěžek byl tudíž nad míru skrovný; při tom bylo nebezpečí, jímž jest ohrožováno dolování, ve starší době daleko větším; neboť teprve v době novější zmenšeno bylo toto nebezpečí, jednak bohatými zkušenostmi získanými v oboru hornickém, jednak pokroky duševními a vědeckými. Jest tedy na bílé dni, že již dávno pociťovali majitelé hor nutkavou potřebu, aby se spojili za účelem vzájemné podpory a lepšího zdělávání důlu se svými sousedy, jsouce přesvědčeni, že spojenými silami dodělají se daleko větších úspěchů, nežli jako jednotlivci. Myšlénka sdružení zjednávala si vždy více a více stoupenců, jednotlivá důlní díla byla spojována v celek a tím způsobem tvořila se společenství mezi majiteli hor, která byla prvním